

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

11-17 Mayıs 2023

Motokuryelere park alanları kurulacak

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, motokuryeler için kısa süreli dinlenebilecekleri, motosikletlerini park veya şarj edebilecekleri alanların kurulmasına ilişkin düzenlemenin Resmi Gazete'de yayımlandığını açıkladı.

Bakan Kurum, motokuryelere ilişkin yasal düzenleme getiren Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in Resmi Gazete'de yayımlandığını duyurdu.

Motokuryelerin trafikte daha güvenli sürüş imkanları için kısa süreli dinlenebilecekleri, motosikletlerini park veya şarj edebilecekleri motokurye park alanlarının kurulacağını aktaran Kurum, "1 milyon 200 bin motokuryemize hayırlı olsun." dedi.

Motokuryeler için hayata geçirilen düzenlemede "Özellikle büyükşehirlerde, yoğun trafiğin arasında araçlarını kullanmaya çalışan motokuryeler, yol kenarlarında dinlenebilecekleri alanlara sahip olacak ve araç sürüşlerindeki emniyet de artırılabilecek. Ulaşım trafik etüdü zorunlu olacak. Uygunsa yol kenarlarında her bir araç için 1-2 metre ebadında alan ayrılacak. Motokuryeler yol kenarlarında kendileri için oluşturulan alanlarda dinlenebilecek, motosikletlerini park edebilecek ya da şarj edebilecek." ifadelerine yer verildi.²

Belediyelerin bütçe vergi gelirleri kesintilerine düzenleme

Büyükşehir belediyeleri, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşlarının bazı borçlarına karşılık genel bütçe vergi gelirlerinden yapılacak kesinti oranları yeniden düzenlendi.

Düzenlemeyi içeren, Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından: Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32187. (11 Mayıs 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230511-2.htm>

Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar'ın yürürlüğe konulmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Değişiklikle, kapsama giren borçların sınıflandırıldığı 9 Mart tarihli ve 7440 sayılı kanun kapsamında yeniden yapılandırılan ve genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylardan kesinti yoluyla tahsil edilecek borçlar da eklendi.

Vergi gelirlerine ilave kesinti

Düzenlemeyle, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşların bazı borçları yönünden genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylarından ilave kesintiye gidilecek.

Buna göre, ilgili kurumların aylık taksit miktarlarından mahsup edilmek üzere yüzde 40 oranında kesinti yapılanlar için ilave yüzde 10, yüzde 25 kesinti yapılanlar için ilave yüzde 25 oranında kesinti yapılması öngörüldü.³

KOSGEB deprem bölgesini desteklemeye devam ediyor

Deprem bölgesindeki girişimcilere geri ödemesiz vereceği desteklerin limitini artıran KOSGEB, Geleneksel Girişimci Destek Programı kapsamında işletmesini kuran girişimcilere 130 bin liraya kadar geri ödemesiz destek sağlayacak. İleri Girişimci Destek Programı kapsamında işletmesini kuran girişimciler ise 750 bin liraya kadar geri ödemesiz destekten faydalanabilecek.

KOSGEB, deprem bölgesindeki işletmelerin faaliyetlerine hızla dönmesi için geleneksel ve ileri girişimcilik adı altında sağladığı desteklerin limitini arttırdı.

KOSGEB'ten edinilen bilgiye göre, Başkanlık, deprem bölgesindeki işletmelerin faaliyetlerine hızla dönmesi için yeni bir çalışmayı daha devreye aldı.

Buna göre, Geleneksel Girişimci Destek Programı kapsamında 65 bin lira olarak verilen destek deprem bölgesi için 130 bin liraya çıkarıldı. Başkanlık yine İleri Girişimci Destek Programı adı altında 375 bin lira olarak verdiği desteği de deprem bölgesi için 750 bin liraya yükseltti.

Desteklerden, resmi kurumlarca iş yerleri, ağır hasarlı, acil yıkılacak veya tamamen yıkılmış olarak belirlenen işletmeler yararlanabilecek. Söz konusu işletmeler daha önceden KOSGEB desteklerinden faydalanıp faydalanmadığına bakılmaksızın Geleneksel Girişimci Destek Programı ve İleri Girişimci Destek Programı kapsamında desteklenecek.

Geleneksel girişimcilere 130 bin TL

Geleneksel Girişimci Destek Programı kapsamında işletmesini kuran girişimcilere 130 bin liraya kadar geri ödemesiz destek verilirken işletmeler istihdam için 100 bin, kuruluş giderleri için 20 bin, girişimcinin veya çalışan personelin alacağı sertifika için 10 bin liraya kadar söz konusu desteği kullanabilecek.

³ Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Karar Sayısı: 7270). Resmi Gazete, Sayı: 32188. (12 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230512-5.pdf>

İleri girişimcilere 750 bin TL

İleri Girişimci Destek Programı kapsamında işletmesini kuran girişimciler ise toplamda 750 bin liraya kadar geri ödemesiz destekten yararlanabilecek. Makine-teçhizat ve yazılım giderleri için 600 bin, sağlayacağı istihdam için 100 bin, mentorlük, danışmanlık ve işletme koçluğu için 20 bin, kuruluş giderleri için 20 bin, girişimcinin veya çalışan personelin alacağı sertifika için 10 bin liraya kadar destek verilecek.⁴

Gaziantep'te bazı bölgeler "sanayi alanı" ilan edildi

Gaziantep'in Şehitkamil ve İslahiye ilçelerinde sınırları çizilen bölgelerin sanayi alanı kapsamına alındı.

Konuya ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, Gaziantep'in Şehitkamil ilçesi Taşlıca Mahallesi'nde sınırları belirlenen bölge "Gaziantep Sanayi Alanı", İslahiye ilçesi Esenler ve Yolbaşı mahallelerinde sınırları belirtilen bölgeler ise "İslahiye 2. OSB Genişleme Sanayi Alanı" olarak tahsis edildi.⁵

Ordu'da Serbest Bölge kararı

Resmi Gazete'de yayımlanan kararla Ordu'nun Ünye ilçesinde bir alan "Ordu Serbest Bölgesi" ilan edildi.

Ordu'nun Ünye ilçesinde sınırları çizilen bir alan konuya ilişkin Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile "Ordu Serbest Bölgesi" olarak ilan edildi.

Buna göre, Ordu'nun Ünye ilçesi Cevizdere Mahallesi'ndeki 147 bin 442,92 metrekare alanın "Ordu Serbest Bölgesi" olarak ilanı kararlaştırıldı.

Karar ekinde, bölgeye ilişkin krokiye de yer verildi.⁶

⁴ KOSGEB, Deprem Bölgesine Özel Girişimcilik Desteği Haberi. (12 Mayıs 2023).

<https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/8800/deprem-bolgesine-ozel-girisimcilik-destegi>

⁵ Gaziantep İli, Şehitkâmil İlçesi, Taşlıca Mahallesinde (4182 Parsel) Bulunan Alanın Gaziantep Sanayi Alanı Olarak Belirlenmesi ile Gaziantep İli, İslahiye İlçesi, Esenler (118 Ada, 46 Parsel) ve Yolbaşı (143 Ada, 42 Parsel) Mahallelerinde Bulunan Alanların İslahiye 2. OSB Genişleme Sanayi Alanı Olarak Belirlenmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7269). Resmi Gazete, Sayı: 32188. (12 Mayıs 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230512-4.pdf>

⁶ Ordu İli Sınırları İçerisinde Bulunan Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Ordu Serbest Bölgesi Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7288). Resmi Gazete, Sayı: 32189. (13 Mayıs 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230513-1.pdf>

TCMB'den nakit avans ve altın kararı

Menkul kıymet tesisine ilişkin uygulama talimatında değişiklik yapan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), belirli bir limitin üzerinde kişisel kredi kartlarıyla yapılan nakit çekimi ve kuyum harcamalarının kredi türüne göre yüzde 30 oranında menkul kıymet tesisine tabi olması kararını verdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), menkul kıymet tesisine ilişkin uygulama talimatında değişikliğe gitti.

Buna göre, müşteri bazında kredi kartı limiti belirli bir tutarın üzerinde olanlar için bireysel kredi kartlarıyla yapılan nakit çekimi ve kuyum harcamalarının kredi türüne göre yüzde 30 oranında menkul kıymet tesisine tabi olmasına karar verildi.

Değişiklik 16 Mayıs 2023 tarihinden itibaren yapılan kuyum harcamaları ve nakit çekimler için geçerli olacak.

Kredi türüne göre menkul kıymet tesisine tabi olan ticari nitelikli krediler için ise getirilen kredi büyümesine göre diğer ticari nitelikli krediler ile tüketici kredilerinin dahil edildiği, belirlenen kredi türleri bazında ayrı ayrı olacak şekilde bir önceki hesaplama tarihine göre büyüme oranları yüzde 3'ün üzerinde kalan kredi tutarı kadar menkul kıymetin bir yıl boyunca bloke olarak tesis edilmesine karar verildiği açıklandı.

Değişiklik 26 Mayıs 2023 hesaplama tarihinde 28 Nisan 2023 hesaplama tarihine göre hesaplanan büyüme oranından itibaren geçerli olacak. TCMB'den yapılan açıklamada bankalara verilen TL dönüşüm hedefinin hesaplanmasında pay kısmına fiziki altın karşılığı açılan hesaplar da dahil edileceği duyuruldu.

Mevduat hesabı dikkate alınacak

TCMB dönüşüm oranına göre menkul kıymet tesisi uygulamasında 31 Mart 2023 tarihi itibarıyla mevcut olmayan ancak fiziki altın karşılığı açılan dönüşüm hesaplarının da pay kısmına dahil edilmesine, payda kısmında ise TCMB tarafından yayımlanan Tebliğler kapsamında dönüşümü yapılabilecek 31 Mart 2023 tarihi itibarıyla mevcut olan ABD doları, euro, sterlin altın cinsinden yabancı para mevduat/katılım fonu hesabı bakiyelerinin dikkate alınmasına karar verildi.

Değişiklikler 1 Nisan 2023 tarihinden itibaren geçerli olacak. TCMB Tebliğ'in geçici 9'uncu maddesi kapsamında dikkate alınan yabancı para mevduat/ katılım fonunda yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonunun hariç tutulmasına karar verildiğini ve söz konusu değişikliğin 26 Mayıs 2023 hesaplama tarihinden geçerli olacağını belirtti.⁷

⁷ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/11). Resmi Gazete, Sayı: 32193. (17 Mayıs 2023).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230517-5.htm>

TCMB'den 1 faaliyet izni, 1 faaliyet iptali

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Paypole Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para AŞ'nin, elektronik para kuruluşu olarak faaliyet göstermesine izin verirken; Paytrek Ödeme Kuruluşu Hizmetleri AŞ'nin ödeme kuruluşu olarak faaliyet iznini iptal etti.

TCMB'nin, Paypole Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para AŞ ile Paytrek Ödeme Kuruluşu Hizmetleri AŞ'nin elektronik para kuruluşu olarak faaliyet göstermesine yönelik tebliğ kararları, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, elektronik para ihracı hizmetini sunacak Paypole Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para AŞ, bu kapsamda elektronik para kuruluşu olarak faaliyet gösterecek.

Öte yandan Paytrek Ödeme Kuruluşu Hizmetleri AŞ'nin ödeme kuruluşu olarak faaliyette bulunma izninin iptal edilmesine karar verildi.

Söz konusu kararlar, Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun uyarınca alındı.⁸

⁸ Paypole Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.'ye Elektronik Para Kuruluşu Olarak Faaliyet Göstermek Üzere Faaliyet İzni Verilmesine İlişkin Karar. Resmi Gazete, Sayı: 32189. (13 Mayıs 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230513-13.pdf>

Paytrek Ödeme Kuruluşu Hizmetleri A.Ş.'nin Faaliyet İzninin İptal Edilmesine İlişkin Karar. Resmi Gazete, Sayı: 32189. (13 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230513-14.pdf>